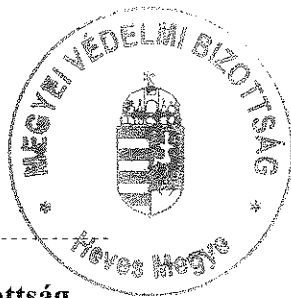

Jóváhagyom:

Eger, 2013. 11. 30

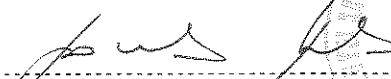

Horváth László
Heves Megyei Védelmi Bizottság
Elnöke

Egyetértek:

Eger, 2013. 11. 25,

Csontos Ambrus t. mk. ddtbk.
Heves Megyei Katasztrófavédelmi
Igazgatóság Igazgatója

Hanyi Mentőcsoport Működési Szabályzata

Felterjesztem:

Heves, 2013. 11. 15.

Dr. Tóthpál Csaba
Hevesi Járási Védelmi Bizottság
Elnöke

Készítette:

Heves, 2013. 11. 15.

Urbán Szabolcs t. zs
Katasztrófavédelmi megbízott

TARTALOMJEGYZÉK

I. FEJEZET	3
ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK	3
1. A szervezet megnevezése	3
2. A Hanyi Mentőcsoporthoz célja	3
3. A Hanyi Mentőcsoporthoz rendeltetése	3
4. A Hanyi Mentőcsoporthoz megalakításának, alkalmazásának jogi háttere	3
II. FFEJEZET	4
A HANYI MENTŐCSOPORTHOSZ SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYA	4
5. A Hanyi Mentőcsoporthoz személyi állományának összetétele	4
6. A Hanyi Mentőcsoporthoz szervezeti felépítése.....	4
7. Vezetési részleg feladatai	4
8. Műszaki-kárelhárítási részleg feladatai	5
9. Logisztikai részleg feladatai.....	5
A HANYI MENTŐCSOPORTHOSZ MŰKÖDÉSE.....	6
10. A Hanyi Mentőcsoporthoz riasztása	6
11. A Hanyi Mentőcsoporthoz készenléti ideje	6
13. A Hanyi Mentőcsoporthoz megalakítási bázisa.....	7
14. A mentőszervezetre vonatkozó alapvető követelmények	7
15. A Hanyi Mentőcsoporthoz alkalmazási területe	7
16. A Hanyi Mentőcsoporthoz alkalmazásának módjai.....	7
17. Jelentési rend	7
18. A költségviselés rendje.....	8
19. Médiaival történő kapcsolattartás.....	8
20. A Hanyi Mentőcsoporthoz felkészítése	8

ELSŐ RÉSZ

I. FEJEZET

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

A Működési Szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) hatálya kiterjed a Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: HEVES MKI) érintett állományára, valamint a Gyöngy Mentőcsoport megalakításába bevont önkéntes szervezetekre, egyesületekre és önként jelentkező magánszemélyekre (a továbbiakban együtt: Hanyi Mentőcsoport állománya).

1. A szervezet megnevezése

Hanyi Mentőcsoport (rövidítve: HMCS)

2. A Hanyi Mentőcsoport célja

Az ENSZ és az EU humanitárius programjaihoz igazodva, illetve a természeti és civilizációs katasztrófák elleni védelem terén megkötött két- és többoldalú egyezményekben vállaltaknak megfelelően, a Magyarországon hatályban lévő jogszabályok alapján, olyan speciális rendeltetésű önkéntes mentőcsoport létrehozása, felszerelése, működtetése és alkalmazási feltételeinek megteremtése, amely megfelelő vezetés és logisztikai biztosítás mellett alkalmas különböző mentési tevékenységek végrehajtására. Olyan képességű csoport megalakítása, amely az EU polgári védelmi mechanizmusának megfelelően hosszabb távon is képes hozzájárulni a járásban esetlegesen bekövetkező katasztrófa-helyzetek hatékony kezeléséhez, felszámolásához, az életben maradás feltételeinek megteremtéséhez, és a normál élet visszaállításának biztosításához.

3. A Hanyi Mentőcsoport rendeltetése

A Hevesi járás, valamint szükség esetén Heves megye megsegítésére megalakuló civil alapon szerveződő speciális mentőcsoport, amely képes a megye veszélyeztetettségéből - elsősorban ár-és belvízi, valamint rendkívüli időjárási veszélyhelyzetek - adódó helyzetek során jelentkező kutatási és mentési szakfeladatok ellátására. A szervezet alkalmazására a vonatkozó jogszabályok és a HEVES MKI-val kötött együttműködési megállapodás az irányadó.

4. A Hanyi Mentőcsoport megalakításának, alkalmazásának jogi háttere

- **2011. évi CXXVIII. törvény** a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
- **234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet** a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról
- **A 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet** - a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól

II. FFEJEZET

A HANYI MENTŐCSOPORT SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYA

5. A Hanyi Mentőcsoport személyi állományának összetétele

A mentőcsoport társadalmi szervezetekből, valamint önkéntesnek jelentkező civil állampolgárokból tevődik össze, akik az önkéntesség, a fizikai és egészségügyi alkalmasság, valamint szakmai felkészültség alapján megfelelő kiképzés és felkészítés után képesek a feladatok ellátására.

6. A Hanyi Mentőcsoport szervezeti felépítése

A mentőcsoport az ENSZ INSARAG Irányelvek szerinti komponensekből áll:

- Vezetési komponens
- Mentési komponens
- Logisztikai komponens

7. Vezetési részleg feladatai

A mentőcsapat riasztási, értesítési rendszerének kialakítása, működtetése, alkalmazásának megtervezése, megszervezése. Alkalmazás során a szervezeti egységek szakmai irányítása, kapcsolattartás a mentést irányító, vezető szervekkel, a mindenoldalú biztosítás megszervezése.

Folyamatos információgyűjtés, adatfeldolgozás, értékelés, elemzés, kapcsolattartás az előljáró és együttműködő szervekkel.

A mentőerők logisztikai háttérbiztosításának megtervezése, megszervezése és végrehajtása, a hajléktalanná vált lakosság elhelyezésében való közreműködés.
Váltás, kiegészítés, pihentetés lehetőségeinek megszervezése.

Szükség esetén felkérésére önálló logisztikai tevékenység ellátása, vagy annak megszervezése kárterületen.

A szükséges szakértők bevonásával szakmai döntések előkészítése.

A lakosság-tájékoztatási, riasztási feladatokban, menetbiztosítási és rendfenntartási feladatokban való közreműködés, ill. kapcsolattartás, kölcsönös tájékoztatás a rendvédelmi szervekkel.

Tapasztalatok összegzése, dokumentálás, összefoglaló jelentések elkészítése.

8. Műszaki-kárelhárítási részleg feladatai

A riasztás vétele után a feladat jellegének megfelelő csoportosításban a meghatározott technikai felszerelésekkel gyülekezés a megalakítási helyen.

A megalakítási helyen a személyi állomány és a felszerelés ellenőrzése, feladat pontosítás, szükség esetén speciális és gyakorlati gyorsított ütemű felkészítés.

A komponens önálló vagy részleges hazai, de más megyében történő alkalmazása esetén kapcsolatfelvétel a segélykérő megye illetékes szerveivel.

Feladatai különösen:

- Az INSARAG Irányelvek szerinti SAR műszaki mentési műveletek (tűzoltás, műszaki-mentés, vágás, darabolás, fúrás, vésés, a mentésben résztvevő erők részére a kárhely megvilágítása, veszélyessé vált műtárgyak, épületek, építmények megerősítése, ideiglenes helyreállítása, ezekben való közreműködés) végrehajtása. Romosodott területen az emberi élet, a lakossági és anyagi javak mentése, megóvása. Romok alá szorult áldozat kimentése, egészségügyi ellátáshoz való juttatása.
- Eltűnt személyek megkeresése területen (fedett illetve nyílt terepen), továbbá lakott településen (leomlott épületekben, romok alatt) katasztrófa esetén, ehhez kapcsolódó könnyű és közepes műszaki mentő és biztosítási feladatok ellátása.

A kutatás végrehajtása után a Kutatási-mentési komponenssel közreműködés a mentési tevékenység végrehajtásában.

A kutatási-mentési komponensvezető - önálló alkalmazás esetén a mentés vezetője - által meghatározott jelentési kötelezettség végrehajtása.

Váltás, kiegészítő csoport fogadása, feladat átadása, tájékoztatása.

A kutatási-mentési komponensvezető - önálló alkalmazás esetén a mentés vezetőjének - utasítására a személyi állomány és a felszerelés ellenőrzése után a kárhelyről történő levonulás, megalakítási helyre utazás végrehajtása.

Tapasztalatok összegzése, dokumentálás, összefoglaló jelentések elkészítése.

9. Logisztikai részleg feladatai

A riasztás vétele után a feladat jellegének megfelelő csoportosításban a meghatározott technikai felszerelésekkel gyülekezés a megalakítási helyen.

A megalakítási helyen a személyi állomány és a felszerelés ellenőrzése, feladat pontosítás, szükség esetén speciális és gyakorlati gyorsított ütemű felkészítés.

Feladatai különösen:

- A műszaki mentéshez szükséges anyagok, eszközök, szerszámok és berendezések szükség szerinti biztosítása.
- A mentőerők logisztikai háttérbiztosításának megtervezése, megszervezése és végrehajtása, a hontalanná vált lakosság elhelyezésében való közreműködés.
- A bevetés hazai feltételeinek megteremtése.
- Folyamatos kapcsolattartás, az információk egyeztetése a komponensek vezetőivel.
- Váltás, kiegészítés, pihentetés lehetőségeinek megszervezése.

- Szükség esetén felkérésre önálló logisztikai tevékenység ellátása, vagy annak megszervezése kárterületen.
- A híradási és az informatikai feladatok biztosítása az előljáró szervek, valamint az alárendeltek felé. A kárhelyen tartózkodó, beavatkozó mentőcsoporthoz személyi állományának komponensenkénti valamint képességenkénti híradásának biztosítása, továbbá a kárhelyszíni mobil infokommunikáció feltételeinek megteremtése a kapcsolattartás, az irányítás, a döntés-előkészítés és a jelentési rend működtetése érdekében.

A HANYI MENTŐCSOPORT MŰKÖDÉSE

10. A Hanyi Mentőcsoporthoz riasztása

A védekezésben a Kat. 18. § (2) bekezdése esetén a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének értesítése, a Kat. 46. § (5) bekezdése esetén a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének értesítése alapján vesz részt. Az értesítő okmány tartalmazza a káresemény jellegét, az esemény helyszínét, az igényelt segítségnyújtás mértékét, valamint a gyülekezési pont helyét.

Az értesítés kiterjed a mentőszervezetek mentésbe történő bevonására, próbariasztásra, valamint ellenőrző gyakorlaton történő részvételre.

A HEVES MKI Igazgatója a rendelkezésére álló információk alapján, szükség esetén javaslatot tesz az alkalmazási készenlétbe helyezésre jogosult személynek (a Megyei Védelmi Bizottság Elnökének) a Hanyi Mentőcsoporthoz alkalmazására.

A Megyei Védelmi Bizottság Elnökének döntése alapján, kerül alkalmazásra a Hanyi Mentőcsoporthoz.

A Hanyi Mentőcsoporthoz értesítése, riasztása, és szükség szerinti megalakítási bázisra történő berendelése a (továbbiakban együtt riasztás) HEVES MKI Igazgatójának utasítása alapján, a HEVES MKI ügyelete által kerül végrehajtásra.

A Hanyi Mentőcsoporthoz vezetője a vezetési komponens bevonásával a katasztrófavédelem hivatásos szerveinek ügyeletei (megyei, országos) útján folyamatosan tájékozódik a megye, az ország, eseményeiről, a segélykérésekről, azok jellegéről, helyéről, a beavatkozás erő és eszköz igényeiről.

A riasztási feladat végrehajtása során a HEVES MKI ügyeleti szolgálata a komponensek vezetői állományát riasztja; a beosztott állomány riasztásáért a komponensvezetők a felelősek. Ezen - HEVES MKI ügyeleti szolgálatát érintő - riasztási feladatok rögzítésre kerülnek a HEVES MKI Értesítési Tervében.

11. A Hanyi Mentőcsoporthoz készenléti ideje

A riasztást követően a mentőcsoporthoz tagjai a lehető legrövidebb időn belül megkezdik a vonulásukat a megalakítási bázisra, vagy az elrendelésben meghatározott helyszínre. A beérkezés normaideje a lehető leghamarabb, de maximum a vezetői állomány részére az elrendelés időpontjától számítandó 6 óra, a beosztotti állomány részére 12 óra.

12. A Hanyi Mentőcsoport megalakítási bázisa

Tiszanánai Önkormányzati Tűzoltóság 3385 Tiszanána, Fő út 102

13. A mentőszervezetre vonatkozó alapvető követelmények

A mentőszervezetbe bevont egységek felszereléseinek (járműveknek, szakfelszereléseknek) meglétéért, műszaki állapotáért, azok tanúsítványaiért, valamint a megfelelőségi okmányok érvényességéért a mentőcsoport részlegvezetői a felelősek. A tagok felelőssége a nyilatkozatokban vállaltakon felül az általános fizikai, egészségügyi állapotukra, valamint az időszakos orvosi alkalmassági felülvizsgálatok meglétére terjed ki.

Alkalmazás (gyakorlat vagy valós alkalmazás) esetén az egyes komponensek vezetője ellenőrzi az összes felszerelést, az állományának egészségügyi állapotát, majd az információkról minden esetben jelentést tesz a mentőcsoport vezetőjének.

A mentőszervezetbe bevont önkéntes szervezetek, a mentőcsoport részére meghatározásra kerülő egységes ruházaton a beosztott szervezet által használt logót azonos módon, a felső ruházat bal ujján elhelyezhetik. Beavatkozások alkalmával a bevonásra kerülő szervezet saját bevetési-, illetve védőruházatában végzi a mentési tevékenységet.

14. A Hanyi Mentőcsoport alkalmazási területe

Járási vagy megyei szinten a veszélyeztetett település polgármestere, illetve a helyi védelmi bizottságok elnökének kezdeményezésére a megyei védelmi bizottság elnökének döntése alapján a vonatkozó jogszabályok szerint.

Országhatáron belül, más megye felkérésére a megyei védelmi bizottság elnökének rendelkezése alapján. Főszabály szerint a területi polgári védelmi szervezet működési területe a megalakításának alapjául szolgáló közigazgatási egység (járás-megye). A 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet - a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól - 35. § (1) lehetővé teszi a működési területen kívüli, tehát más megyében történő alkalmazást meghatározott feltételek mellett. Ebben az esetben azonban az irányításért és a tevékenység feltételeinek megteremtéséért az adott megye védelmi bizottságának az elnöke a felelős, a szervezet annak alárendeltségében működik.

15. A Hanyi Mentőcsoport alkalmazásának módjai

A mentőcsoport egészében, vagy a kialakult helyzet függvényében egyes részeiben, esetleg csökkentett létszámmal is alkalmazható.

16. Jelentési rend

A mentőcsoport alkalmazott csoportjainak (komponenseinek) vezetői a végrehajtott feladatokról minden esetben a Hanyi Mentőcsoport vezetőjének tesznek jelentést naponta este 22.00 óráig.

A jelentésnek tartalmaznia kell a csoport (komponens) helyzetét (létszám, eü. állapot, stb.), a munkanap során végrehajtott feladatokat, a feladat végrehajtása során felmerült problémákat, az utánpótlással és váltással kapcsolatos igényeket, technikai eszközök helyzetét.

Rendkívüli esemény esetén csoportvezető vagy komponensvezető soron kívül köteles, a szolgálati út betartásával jelentést tenni a mentőcsoport vezetőjének.

A Hanyi Mentőcsoport Vezetője a beérkező részjelentésekből összefoglaló jelentést készít, majd azt megküldi hazai alkalmazás esetén az illetékes megyei katasztrófavédelmi igazgatóság igazgatója útján a megyei védelmi bizottság elnökének és a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Központi Ügyeletének.

17. A költségviselés rendje

A Hanyi Mentőcsoport költségeinek megtérítése, elszámolása, ellenőrzése a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 47-52. fejezetei alapján történik.

18. Médiával történő kapcsolattartás

A mentőcsoport megalakításával, felkészítésével, alkalmazásával kapcsolatosan az illetékes megyei védelmi bizottság elnöke, vagy az általuk kijelölt személy (HEVES MKI Igazgató, HMCS Vezetője) nyilatkozhat, vagy szervezhet sajtótájékoztatót a média képviselőjének.

A mentőcsoportba integrálódott tagszervezetek képviselői csak az alkalmazás során és kizárólag a saját tevékenységükre vonatkozó nyilatkozatot tehetnek a média felé.

19. A Hanyi Mentőcsoport felkészítése

A mentőcsoport részét képező szervezetek tagjai rendelkeznek mindazon minősítésekkel és vizsgákkal, amellyel a mentőcsoporton kívüli tevékenységüket ellátják. Ebből kifolyólag nem részesülnek alapképzésben, hanem a speciális hazai és nemzetközi terminológiákat, módszereket és eljárásokat sajátítanak el az aktuális jogi környezetben:

Elméleti ismeretek:

- katasztrófa-elhárítás, mentés jogszabályi előírásai;
- polgári védelmi kötelezettség, polgári védelmi szervezetek;
- bevetés, irányítás, tervezés, szervezés;
- nemzetközi terminológiák, fogalmak, szervezetek, módszerek, eljárások;
- nemzetközi segítségnyújtás elvei és gyakorlata;
- mentésben való részvétel alapelvei, ENSZ INSARAG irányelvek;
- vezetési ismeretek, módszerek, csoport stratégiák, motiváció.

Gyakorlati ismeretek:

- nyelvismeret, szakmai, illetve kommunikációs készség;
- bevetés szervezési, szükséghelyzet kezelési, mentési tapasztalatok;
- kommunikáció, híradás, kapcsolattartás, jelentési rendszer;
- folyamatos veszélyhelyzeti tréning, és készségfejlesztés;
- gyakorlás, gyakoroltatás, esettanulmányok megoldásával, elemzésével;
- terepen végrehajtandó gyakorlatok.

Speciális ismeretek:

- Elméleti praktikus ismeretek a segítségnyújtás jellegének megfelelően;
- a szomszédos megyékről, országról, szokásokról;
  - kárhelyzetről, munkaterületről;
  - együttműködőkről és közös munkavégzésről;
  - pszicho-szociális ellátásról, katasztrófa pszichológiáról;
  - viselkedési kódex alapelveiről.

Alkalmasság:

- egészségügyi, fizikai állapot, munkaalkalmasság;
- állandó és időleges védettség (védőoltás);
- pszichikai adottságok;
- készségek, fejleszthető tulajdonságok;
- stressz-helyzeti felkészítés.

A mentőcsoporthoz évente két nap felkészítés kerül végrehajtásra. A felkészítés előre meghatározott munkarend szerinti riasztással indul. A beérkezést követően 6-8 óra kiképzés (elméleti felkészítés) történik, majd ezt követően indul a terepen végrehajtandó gyakorlat, amely minden évben más szituációra épül, önálló terv szerint. Különös hangsúlyt kell fektetni az INSARAG Irányelvek ismertetésére és gyakoroltatására, valamint arra, hogy az egyébként önálló csapatok megismerjék egymás eljárását, technikai eszközeit, és ennek birtokában egységesen tudjanak fellépni a katasztrófa helyzet felszámolásában.

Heves, 2013. november 16.

